

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo, 8. august 2003

Høring – evaluering av Norsk filmutvikling – forslag til alternative modeller for organisering av oppgaver

Vi viser til høringsbrev 12. juni 2003, ref: 2003/507 ME/ME2 CHS:elt.

Innledningsvis vil TV 2 uttale at det savnes en bredere gjennomgang av de økonomiske ressursene Norsk filmutvikling disponerer vurdert opp mot de resultater man har kommet til. Det fremstår som avgjørende viktig for norsk film generelt at de svært begrensede ressursene utnyttes så effektivt som mulig. En nærmere analyse av fordelingen av midlene på aktivitetene ville etter TV 2s oppfatning vært naturlig i sammenheng med avsnitt 3.5.

Videre savner TV 2 en nærmere gjennomgang av de konkrete spørsmålsstillinger som er forelagt "informantene". Det blir vanskelig å vurdere innholdet i informasjonen som gis når dette mangler. Problemene forsterkes ved at synspunktene som presenteres ikke kobles med noen konkret analyse av oppslutningen rundt disse. At det ikke på forhånd var definert noen fast standard for hvilke spørsmål og problemstillinger som skulle reises må ha påvirket resultatet. Det må antas at en slik prosess vil påvirke utrederens oppfatning av området og at det dermed kan ha hatt betydning på hvilket tidspunkt i prosessen man har samtalt med den enkelte "informant".

TV 2 noterer at man gjennom virksomheten primært har rettet seg mot "idéskaperne". For TV 2 står det imidlertid sentralt å vurdere den norske filmbransjens evne til faktisk å gjennomføre og levere produksjonene i en kvalitet som tiltrekker seg publikum. Norsk Filmutviklings virksomhet bør derfor ha som målsetting å utvikle de profesjonelle filmarbeideres gjennomføringsevne. At Norsk Filmutvikling - eller tilsvarende virksomhet i en annen form - fortsatt bør være et tilbud til de som går inn i eller er inne i bransjen som profesjonelle filmarbeidere synes naturlig ut fra en slik synsvinkel.

Til pkt. 4 om kriterier og metoder for vurdering av måloppnåelse bemerker TV 2 at man her kanskje savner en nærmere oversikt over mottakerne av støtte og i hvilken grad prosjektene som er støttet er blitt satt ut i livet og ferdigstillet. Videre kunne det være en god indikator om de personene som har deltatt på arrangementene/mottatt støtte faktisk deltar i praktisk filmproduksjon. Og i hvilken grad de aktuelle prosjektene er sett av publikum.

Vi noterer at det på utredningens s. 24 uttales ønsker om å utvide Norsk filmutviklings nedslagsfelt til nye grupper filmarbeidere. Det kan være lett å se begrunnelsen for dette. TV 2 vil imidlertid advare mot at man – om man imøtekommer slike ønsker - kan komme til å spre virksomheten for mye.

Dette synet sammenfaller iofs med vurderingen av kurstilbudet. Her pekes det i utredningen på at fleksibiliteten i kurstilbudet gjør at dagens kurstilbud fremstår som et "koldtbord" ... "uten at det finnes noen indre sammenheng eller logikk mellom elementene". Det er TV 2s oppfatning at man systematisk må ha som formål å kurse og støtte for å sikre ferdigstillelse av kvalitetssikrede og produserbare filmprosjekter. Når man som på side 31 peker på at man er i ferd med å "spisse tilbudene" er det TV 2s anbefaling at man særlig prioriterer denne vinklingen.

TV 2 ser det fornuftige i å innføre en egenandel for deltagelse. I tillegg til de virkningene som utredningen påpeker formodes at en slik egenbetaling raskere vil føre til endringer og kvalitetshevninger på kurs som ikke får noen oppslutning hos brukerne, samtidig som de formentlig – i tråd med TV 2s grunnholdning – vil presse kursene mot det direkte "matnyttige" knyttet til brukernes behov og de faktiske produksjonsforholdene.

Manusstøtteordningen og den utvikling som beskrives gjennom kobling av manusforfatter og produsent synes å være i tråd med ønsket om at prosjektene skal føre til ferdige produksjoner, eller i alle fall ferdig produserbare manus. TV 2 noterer uttalelsene om at det for å utvikle nye forfattertalenter må være "avstand mellom idéskaperprosessen og finansieringen". Det må imidlertid pekes på at ordningene primært bør ha som formål å gjøre ideskaperne i stand til å skape innenfor rammene av det produksjonstekniske og økonomisk mulige. I en slik sammenheng bør man vurdere å prioritere manusforfattere som etablerer prosjekter i samarbeid med en produsent. Vi kan vanskelig se at dette sperrer for at man prioriterer "nye forfattertalenter". Man vil tvert imot kunne tilføre disse verdifull bransjekunnskap på et tidlig tidspunkt i karrieren ved å prioritere søknader som er basert på slikt samarbeid.

Vi registrerer at det antydes å redusere antallet manus det gis støtte til. TV 2 ser dette mer som et spørsmål om de enkelte manusprosesser som det i dag gis tilskudd til, hindres av for lite tilskudd; altså at det generelt smøres "for tynt". Det foreligger ikke noe i rapporten som sier noe om dette. Generelt bør det være et mål å få frem så mange profesjonelle, kvalitetssikrede og produksjonsklare manus som mulig innenfor de økonomiske rammer man arbeider med. I denne sammenheng burde en konkret koordinering med Norsk Filmfond fremstå som ønskelig.

På side 31 flg anbefales det å etablere "egne 'kursserier'". TV 2 peker på at miljøet synes å være relativt lite og at personellet som er engasjert i filmproduksjon tilsynelatende er svært variert mht kompetanse og erfaringsbakgrunn. Det blir for TV

2, vanskelig å ta standpunkt til en anbefaling som er så vidt lite konkret som her. Kombinert med utreders anbefaling om en nedbygging av egne lærekrefter kaller imidlertid en slik utvikling på visse kommentarer til det rent praktiske. En målsetting om en ekstern gruppe lærere kombinert med bred utvikling av kursserier harmonisert med de øvrige læreinstusjonenes tilbud, krever relativt stor innsats fra lærekreftene ut over den rene kursavvikling. TV 2 antyder at det kan være vanskelig å tiltrekke seg kvalifiserte lærere/kursholdere på slike vilkår. Det må i alle fall tas høyde for disse problemene når man skal vurdere "utbytte" og "økt aktivitet". Det noteres at utreder mener at endringen vil gi bedring på begge felter, men TV 2 savner en nærmere konkretisering og sannsynliggjøring her. Dette særlig i lys av at virksomheten allerede nå beskrives som "en liten institusjon", hva gjelder budsjett og antall ansatte (s. 41).

TV 2 noterer med interesse at enkelte kritikere har påpekt at kurstilbudet kan være noe man benytter seg av "når man ikke har noe annet å gjøre". Det fremstår, i dette lys, viktig å prioritere de som er, står foran eller nylig har vært i aktiv produksjon. Tilbudet bør ikke benyttes som en form for sosial understøttelse eller del av arbeidsledighetstiltak. Slike tilbud bør finne sine budsjetter andre steder.

Norsk filmbransje er relativt liten, og TV 2 er på denne bakgrunn enig når det uttales et ønske om et det "på vegne av norsk filmbransje tas et overordnet og helhetlig grep om denne virksomheten og at den koordineres mest mulig samlet ett sted".

TV 2 finner det imidlertid noe oppsiktsvekkende at samspeillet mellom film og TV ikke er nevnt. Det er TV 2s erfaring at vandringen mellom disse mediene er med på å sikre filmarbeidernes "daglige inntekter". I skjæringspunktet kan man også finne en fruktbar arena for utvikling av nye prosjekter. Den personellmessige overlappingen gjør det også mer naturlig å samarbeide mellom bransjene om nye prosjekter og utvikling av både personell og ideer.

TV 2 støtter utreders oppfordring mht å føre videre statens sterke engasjement og ressurstilførsel til den omhandlede virksomheten. TV 2 deler også begrunnelsen som gis på side 31 i utredningen. Når det advares mot å bryte opp det etablerte miljøet - slik det gjøres på s. 39 til 40 - finner vi imidlertid dette noe vanskelig å forene med anbefalingene mht omleggingen i lærekreftene.

Hva gjelder en organisatorisk omorganisering av virksomheten ser TV 2, som utreder, det naturlig å koble virksomheten med virksomheten som foregår i Norsk Filmfond. Det noteres at utreder sterkt anbefaler at Norsk filmutvikling bør opprettholdes som en egen organisatorisk enhet under Norsk Filmfond. TV 2 har ingen sterke synspunkter på dette, men mener at man bør velge den løsning som fører mest mulig av enhetens midler ut i praktisk filmarbeid. Når det gjelder den foreslåtte øremerking av midler ser TV 2 gode grunner til dette. Det bør imidlertid vurderes kritisk om man i en situasjon hvor virksomheten legges under Norsk Filmfond, skal opprettholde et eget styre for denne avdelingen. En slik organisering kan fremtre som noe overdrevet og kanskje medvirke til at midler trekkes fra praktisk filmarbeid og inn i organiseringen.

Generelt uttaler utreder et ønske om mangfold og en videreføring av dette. Det er lett å slutte seg til et slikt ønske. Det er imidlertid også viktig at det norske miljøet

produserer et visst volum og at det arbeidet som gjøres med prosjekter – også de som ikke kommer i produksjon - er av en profesjonell kvalitet og art som kan produseres. Dersom målsettingen om å demme opp for utenlandsk påvirkning skal imøtekommes må det sentrale være at produksjonene faktisk gjennomføres innenfor de planlagte rammer og i en kvalitet som lokker det norske publikum til kinosalene, videobutikkene og senere også til TV-skjermene.

I et slik perspektiv må vel det reelle mangfoldet vurderes i forhold til hvor mange som faktisk ser de ferdige norske produksjonene, ikke i forhold til hvor mange mer eller mindre ferdigutviklede manus som ligger i norske skrivebordsskuffer.

Med vennlig hilsen
For TV 2 AS

Theo Jordahl
Adv.